Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ĪVA BOTA [*YVES BOT*] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 23. februārī [1]

Lieta C-117/15

Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH
pret
Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)

(Landgericht Köln (Ķelnes apgabaltiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Autortiesības un blakustiesības informācijas sabiedrībā — Direktīvas 2001/29/EK un Direktīvas 2006/115/EK piemērošanas joma — Jēdziena "izziņošana sabiedrībai" interpretācija — Televīzijas raidījumu izplatīšana rehabilitācijas centra telpās

1. Ar saviem prejudiciālajiem jautājumiem *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa) vēlas noskaidrot, vai tādā situācijā kā pamatlietā, kurā rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kuriem tas pievada apraides signālu un tādējādi saviem pacientiem padara uztveramus televīzijas raidījumus, notiek "izziņošana sabiedrībai" Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā [2] 3. panta 1. punkta un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām [3] 8. panta 2. punkta izpratnē un vai jēdziens "izziņošana sabiedrībai", kā tas ir noteikts šajās divās tiesību normās, ir jāinterpretē vienveidīgi.

2. Šie jautājumi Tiesai ir uzdoti saistībā ar strīdu starp rehabilitācijas centra *Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH* (turpmāk tekstā – "*Reha Training*") uzturētāju un *Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte* (turpmāk tekstā – "*GEMA*"), kas ir atbildīga par autortiesību kolektīvo pārvaldīšanu mūzikas jomā Vācijā, par atteikšanos maksāt nodevu par autortiesībām un ar tām saistītajām blakustiesībām attiecībā uz aizsargātu darbu izziņošanu *Reha Training* telpās.

3. Tiesai jau vairākkārt ir bijis jāinterpretē jēdziens "izziņošana sabiedrībai", kuram tā sniedz plašu interpretāciju. Tāpēc tā ir noteikusi četrus novērtēšanas kritērijus, proti, "izziņošanas sabiedrībai darbības" esamību, kurā izmantotājam ir svarīga nozīme, aizsargāta darba izziņošanu "sabiedrībai", [aizsargātā darba izziņošanu] "jaunai" sabiedrībai un [tā izziņošanu] "peļņas" gūšanas nolūkā.

4. Ar šo lietu Tiesai ir sniegta iespēja atgādināt un precizēt tās judikatūru šajā jomā.

5. Šajos secinājumos es vispirms paskaidrošu iemeslus, kuru dēļ es uzskatu, ka jēdziens "izziņošana sabiedrībai" ir jādefinē, ņemot vērā vienus un tos pašus kritērijus, neatkarīgi no tā, vai uz to attiecas Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts.

1 — Oriģinālvaloda – franču.
2 — OV L 167, 10. lpp.
3 — OV L 376, 28. lpp.

6. Vēlāk norādīšu, kāpēc tādā situācijā kā pamatlietā var tikt piemēroti abi noteikumi – gan Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts, gan Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts.

7. Visbeidzot, es izklāstīšu, kādu iemeslu dēļ, manuprāt, Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā kā pamatlietā, kurā rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kuriem tas pievada apraides signālu un tādējādi saviem pacientiem padara uztveramus televīzijas raidījumus, notiek "izziņošana sabiedrībai".

I – **Atbilstošās tiesību normas**

A – *Savienības tiesības*

1) Direktīva 2001/29

8. Direktīvas 2001/29 preambulas 9., 20. un 23. apsvērums ir formulēti šādi:

"(9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. To aizsardzība palīdz nodrošināt jaunrades uzturēšanu un attīstību autoru, izpildītāju, producentu, patērētāju, kultūras, rūpniecības un visas sabiedrības interesēs. Tāpēc intelektuālais īpašums ir atzīts par īpašuma neatņemamu sastāvdaļu.

[..]

(20) Šīs direktīvas pamatā ir principi un noteikumi, kas jau ir paredzēti šajā jomā pašlaik spēkā esošajās direktīvās, un jo īpaši [Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvā 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā[4], kas ir grozīta ar Padomes 1993. gada 29. oktobra Direktīvu 93/98/EEK[5]]. Tā attīsta minētos principus un noteikumus un sasaista tos ar informācijas sabiedrību. Šīs direktīvas noteikumiem nebūtu jāskar minēto direktīvu noteikumi, ja vien šajā direktīvā nav paredzēts citādi.

[..]

(23) Šai direktīvai būtu jāturpina saskaņot autora tiesības uz izziņošanu. Šīs tiesības būtu jāsaprot plašā nozīmē – kā tādas, kas attiecas uz visa veida izziņošanu sabiedrībai, kura nav klāt vietā, kur notikusi sākotnējā izziņošana. Šīm tiesībām būtu jāattiecas uz darba visa veida raidīšanu vai atkārtotu raidīšanu sabiedrībai, izmantojot vai neizmantojot vadus, tajā skaitā raidīšanu ēterā. Šīm tiesībām nebūtu jāattiecas uz citām darbībām."

9. Šīs direktīvas 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā."

4 — OV L 346, 61. lpp.

5 — OV L 290, 9. lpp.; turpmāk tekstā – "Direktīva 92/100".

10. Šīs direktīvas 12. panta 2. punktā ir noteikts:

"Autortiesību blakustiesību aizsardzība saskaņā ar šo direktīvu neskar un nekādi neietekmē autortiesību aizsardzību."

2) Direktīva 2006/115

11. Atbilstoši Direktīvas 2006/115 preambulas 3. apsvērumam:

"Ar autortiesībām aizsargātu darbu un ar blakustiesībām aizsargātu objektu pienācīga aizsardzība ar nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, kā arī ar blakustiesībām aizsargāto objektu aizsardzība ar fiksācijas tiesībām, izplatīšanas tiesībām, raidīšanas tiesībām un publiskošanas tiesībām attiecīgi uzskatāmas par būtiski svarīgām Kopienas ekonomikas un kultūras attīstībai."

12. Šīs direktīvas 8. panta 2. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizēju taisnīgu atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas vai šādu fonogrammu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai publiskošanai [izziņošanai sabiedrībai], un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un fonogrammu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā."

13. Ar Direktīvu 2006/115 ir kodificēta un atcelta Direktīva 92/100 par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām. Šo abu direktīvu 8. panti ir identiski.

B – *Vācijas tiesības*

14. 1965. gada 9. septembra Likuma par autortiesībām un blakustiesībām [*Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtgesetz)*] [6] 15. panta 2. punktā, redakcijā, kas bija piemērojama faktu pamatlietā rašanās laikā, ir noteikts:

"Autoram ir [..] ekskluzīvas tiesības izziņot sabiedrībai savu darbu nemateriālā veidā (izziņošanas sabiedrībai tiesības). Izziņošanas sabiedrībai tiesības it īpaši ietver:

1) prezentācijas, izpildes un pārstāvības tiesības (19. pants);

2) nodošanas sabiedrībai tiesības (19.a pants);

3) apraides tiesības (20. pants);

4) izziņošanas tiesības, izmantojot skaņu ierakstus un videoierakstus (21. pants);

5) tiesības izziņot radio raidījumus un darīt tos pieejamus sabiedrībai (22. pants)."

15. Šī likuma 15. panta 3. punktā ir noteikts šādi:

"Izziņošana ir izziņošana sabiedrībai, ja tā ir paredzēta lielam sabiedrības locekļu skaitam. Sabiedrībai pieder ikviena persona, kuru nesaista personiskas attiecības ar personu, kas dara pieejamu darbu, vai citām personām, kuras nemateriālā veidā uztver darbu vai kurām tam ir piekļuve."

6 — *BGBl.* 1965 I, 1273. lpp.

II – **Pamatlietas fakti un prejudiciālie jautājumi**

16. Rehabilitācijas centra *Reha Training* uzturētājs piedāvā nelaimes gadījumos cietušām personām ārstēšanu pēc operācijas, lai nodrošinātu viņu rehabilitāciju.

17. Šīs telpas ietver divas uzgaidāmās telpas un vienu treniņu telpu, kurās *Reha Training*, izmantojot tajās uzstādītos televizorus, laikposmā no 2012. gada jūnija līdz 2013. gada jūnijam darīja uztveramus televīzijas raidījumus. Tādējādi šos raidījumus varēja noskatīties personas, kas rehabilitācijas centru apmeklēja, lai tajā ārstētos.

18. *Reha Training* vispār nav lūgusi *GEMA* atļauju veikt izplatīšanu. Pēdējā minētā uzskata, ka šāda izplatīšana ir tās pārvaldītajā repertuārā esošu darbu izziņošana sabiedrībai. Tāpēc par laikposmu no 2012. gada jūnija līdz 2013. gada jūnijam tā prasīja samaksāt summu, kas ir aprēķināta, pamatojoties uz spēkā esošajiem tarifiem zaudējumu atlīdzības gadījumos.

19. *Amtsgericht Köln* (Ķelnes Pirmās instances tiesa) šo prasību apmierināja. *Reha Training* pirmās instances pasludināto spriedumu pārsūdzēja *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa).

20. Iesniedzējtiesa, pamatojoties uz Tiesas judikatūrā attiecībā uz Direktīvu 2001/29 noteiktajiem kritērijiem, uzskata, ka pamatlietā ir runa par izziņošanu sabiedrībai. Turklāt šī tiesa balstās uz pieņēmumu, ka šie paši kritēriji ir piemērojami, lai noteiktu, vai ir notikusi "izziņošana sabiedrībai" Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Tomēr minētajai tiesai šķiet, ka tā nevar nospriest šādi sprieduma *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140) dēļ.

21. Šajā spriedumā Tiesa ir uzskatījusi, ka pacienti zobārsta kabinetā nav "personas vispārīgi". Šajā gadījumā, tā kā citām personām, kas nav *Reha Training* pacienti, principā nav piekļuves tā piedāvātajai ārstēšanai, šie pacienti nevar būt "personas vispārīgi", bet gan tikai "privāta grupa".

22. Minētajā spriedumā Tiesa arī ir uzskatījusi, ka pacientu skaits zobārsta kabinetā ir mazs, pat niecīgs, tāpēc zobārsta kabinetā vienlaicīgi klātesošo personu skaits parasti ir ļoti ierobežots. Grupa, ko veido *Reha Training* pacienti, tomēr, šķiet, arī ir ļoti ierobežota.

23. Turklāt savā spriedumā *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140) Tiesa ir nospriedusi, ka parastie zobārsta kabineta pacienti nav gatavi klausīties mūziku šajā kabinetā, jo tie to klausoties nejauši, neatkarīgi no viņu gribas. Šajā lietā *Reha Training* pacienti, kas atrodas uzgaidāmajās telpās vai treniņu telpā, arī skatoties televīzijas raidījumus neatkarīgi no viņu vēlmēm un izvēles.

24. Šajos apstākļos *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai jautājums, vai ir konstatējama "izziņošana sabiedrībai" Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē un/vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, vienmēr ir jāizvērtē, pamatojoties uz vieniem un tiem pašiem kritērijiem, proti, ka

— darba izmantotājs, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, veic darbību, lai trešajām personām nodrošinātu piekļuvi aizsargātam darbam, kuras nebūtu, ja izmantotājs šo darbību nebūtu veicis;

— "sabiedrība" nozīmē, ka potenciālo adresātu skaits ir nenoteikts un turklāt to veido diezgan liels personu skaits; šajā ziņā nenoteikts skaits ir tad, ja runa ir par "personām vispārīgi", nevis par privātai grupai piederīgām personām, savukārt "diezgan liels personu skaits" nozīmē, ka ir jāpārsniedz noteikts minimālais slieksnis un ka pārāk mazs vai pat niecīgs skaits attiecīgo personu šo kritēriju neizpilda. Turklāt šajā ziņā svarīgi ir ne tikai tas, cik personām vienlaicīgi ir piekļuve vienam un tam pašam darbam, bet arī tas, cik no viņām ir secīga piekļuve darbam;

— sabiedrībai, kurai darbs tiek izziņots, ir jābūt jaunai sabiedrībai, proti, sabiedrībai, kuru darba autors nebija ņēmis vērā, kad tas atļāva darba izmantošanu, izziņojot to sabiedrībai, ja vien turpmākā izziņošana netiek veikta īpašā tehniskā veidā, kas atšķiras no sākotnējās izziņošanas, un

— nav nebūtiski, vai attiecīgā izmantošanas darbība tiek veikta peļņas gūšanas nolūkā, turklāt sabiedrība ir gatava uztvert izziņošanu, nevis tiek tikai nejauši "sasniegta", lai gan tas nav obligāts izziņošanas sabiedrībai priekšnoteikums?

2) Vai tādos gadījumos kā pamatlietā, kuros rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kuriem tas pievada apraides signālu un tādējādi padara uztveramus televīzijas raidījumus, uz jautājumu, vai notiek izziņošana sabiedrībai, ir jāatbild, pamatojoties uz jēdzienu "izziņošana sabiedrībai" Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā, ja ar televīzijas raidījumiem, kuri padarīti uztverami, ir aizskartas daudzu iesaistīto personu, it īpaši komponistu, tekstu autoru un mūzikas izdevēju, taču arī izpildītāju, skaņu ierakstu producentu un literāro darbu autoru autortiesības un blakustiesības?

3) Vai tādos gadījumos kā pamatlietā, kuros rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kuriem tas pievada apraides signālu un tādējādi saviem pacientiem padara uztveramus televīzijas raidījumus, notiek "izziņošana sabiedrībai" Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē?

4) Ja attiecībā uz tādiem gadījumiem kā pamatlietā tiek atzīta izziņošana sabiedrībai šādā izpratnē – vai Tiesa apstiprina savu judikatūru, saskaņā ar kuru izziņošana sabiedrībai nenotiek gadījumos, kad aizsargātas fonogrammas radio pārraižu ietvaros tiek atskaņotas pacientiem zobārsta kabinetā (skat. spriedumu *SCF*, C-135/10, EU:C:2012:140) vai līdzīgās vietās?"

III – **Mana analīze**

A – *Vai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā minētie jēdziena "izziņošana sabiedrībai" vērtējuma kritēriji ir identiski?*

25. Ar sava pirmā jautājuma pirmo daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā minētais jēdziens "izziņošana sabiedrībai" ir jāinterpretē, ņemot vērā vienus un tos pašus vērtējuma kritērijus.

26. Attiecībā uz jēdziena "izziņošana sabiedrībai" vienveidīgu interpretāciju Tiesa jau ir nospriedusi, ka šis jēdziens Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir lietots kontekstos, kas nav identiski, un tā mērķi, lai arī, neapšaubāmi, ir līdzīgi, tomēr ir daļēji atšķirīgi [7]. Ar šīm divām tiesību normām to attiecīgajiem adresātiem ir piešķirtas atšķirīgas tiesības.

27. Tādējādi ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu autoriem ir piešķirtas preventīva rakstura tiesības, kas tiem ļauj iejaukties starp iespējamo viņu darbu izmantotājiem un izziņošanu sabiedrībai, ko šie izmantotāji varētu veikt, tātad, lai to aizliegtu. Ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir piešķirtas kompensējoša rakstura tiesības, kuras nevar tikt īstenotas, iekams komerciālā nolūkā publicētu fonogrammu vai šādas fonogrammas reprodukciju lietotājs neizmanto vai jau nav izmantojis izziņošanā sabiedrībai [8].

7 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 74. punkts).

8 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 75. punkts).

28. Tiesas ieskatā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ietver jēdziena "izziņošana sabiedrībai" individualizētu vērtējumu [9]. Turklāt šajā tiesību normā minētās tiesības būtībā ir ekonomiska rakstura tiesības [10].

29. Lai noteiktu, vai lietotājs veic publiskošanu, valsts tiesai ir jāveic situācijas visaptverošs vērtējums, ņemot vērā vairākus papildu kritērijus, kas nav autonomi, bet ir savstarpēji saistīti. Šādi kritēriji, kuru intensitāte dažādās konkrētās situācijās var būt mainīga, ir jāpiemēro gan individuāli, gan savstarpējā mijiedarbībā [11].

30. Tomēr tas, ka jēdziens "izziņošana sabiedrībai" ir lietots dažādos kontekstos un tā mērķi ir atšķirīgi atkarībā no tā, vai tas ir lietots Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā, manuprāt, nav pietiekams iemesls, lai pamatotu dažādu vērtējuma kritēriju izmantošanu.

31. Kā jau ir uzsvērusi Tiesa, Direktīvas 2001/29 pamatā ir principi un noteikumi, kas jau ir paredzēti tādās pašlaik spēkā esošajās direktīvās intelektuālā īpašuma jomā kā Direktīva 92/100, kas tikusi kodificēta ar Direktīvu 2006/115 [12].

32. Taču, lai ievērotu Savienības tiesību sistēmas vienotības un saskaņotības prasības, visās šajās direktīvās lietotajiem jēdzieniem ir jābūt vienai un tai pašai nozīmei, ja vien Savienības likumdevējs precīzā likumdošanas kontekstā nav izteicis atšķirīgu gribu [13].

33. Turklāt judikatūrā attiecībā uz Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta interpretāciju noteiktos kritērijus Tiesa ir izmantojusi, lai interpretētu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu [14].

34. Visbeidzot, kā pamatoti norāda *GEMA*, ar Direktīvu 2001/29 un Direktīvu 2006/115 aizsargāto tiesību atšķirīgais raksturs nedrīkst novērst uzmanību no tā, ka šo tiesību rašanās pamatā ir viens un tas pats apstāklis, proti, aizsargāto darbu izziņošana sabiedrībai [15].

35. Tāpēc es uzskatu, ka Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā minētais jēdziens "izziņošana sabiedrībai" ir jāinterpretē, ņemot vērā vienus un tos pašus vērtējuma kritērijus.

B – *Par Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta vienlaicīgu piemērošanu*

36. Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa Tiesai jautā, vai šajā lietā jēdziens "izziņošana sabiedrībai" ir jāizvērtē, ņemot vērā Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu.

37. Kā esmu norādījis iepriekš, attiecīgi ar Direktīvu 2001/29 un Direktīvu 2006/115 izveidotie aizsardzības režīmi ir atšķirīgi gan no to mērķu, gan no to adresātu viedokļa.

38. Tomēr no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šī lieta neattiecas tikai uz autortiesībām, kas ir garantētas ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu, bet arī uz mākslinieku izpildītāju un skaņu ierakstu producentu tiesībām, kas ir nodrošinātas ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu.

9 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 76. punkts).

10 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 77. punkts).

11 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 79. punkts).

12 — Skat. it īpaši spriedumu *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 187. punkts un tajā minētā judikatūra).

13 — Skat. it īpaši spriedumu *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 188. punkts).

14 — Skat. spriedumus *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 81.–92. punkts) un *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141, 31.–38. punkts).

15 — Skat. *GEMA* apsvērumu 19. punktu.

39. Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2001/29 noteikumi ir jāpiemēro, neskarot Direktīvas 92/100 noteikumus (kodificēta ar Direktīvu 2006/115), ja vien Direktīvā 2001/29 nav noteikts citādi [16].

40. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu, ka tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā var tikt piemērots gan Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts, gan Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts.

C – *Par jēdziena "izziņošana sabiedrībai" vērtējuma kritēriju noteikšanu un to pārbaudi šajā lietā*

41. Ar pirmā jautājuma otro daļu, kā arī ar trešo un ceturto jautājumu, kas, manuprāt, ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā kā pamatlietā, kurā rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kam pievada apraides signālu un tādējādi saviem pacientiem padara uztveramus televīzijas raidījumus, notiek "izziņošana sabiedrībai".

42. Jēdziena "izziņošana sabiedrībai" interpretācija ir būtiska strīda pamatā.

43. Lai tiktu ievērota Savienības tiesību vienveidīgas interpretēšanas prasība un vienlīdzības princips, Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, visā Eiropas Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi [17].

44. Tāpēc plašajā pastāvīgajā judikatūrā Tiesa ir atbalstījusi jēdziena "izziņošana sabiedrībai" plašu interpretāciju. Lai konstatētu izziņošanu sabiedrībai, tā ir noteikusi četrus vērtējuma kritērijus, proti, tie ir "izziņošanas sabiedrībai darbības" esamība, kurā izmantotājam ir svarīga nozīme, aizsargāta darba izziņošana "sabiedrībai", aizsargātā darba izziņošana "jaunai" sabiedrībai un izziņošana "peļņas" gūšanas nolūkā.

45. Vispirms jēdziens "izziņošana sabiedrībai" apvieno divus kumulatīvus elementus, proti, darba "izziņošanas darbību" un tā izziņošanu "sabiedrībai" [18]. Tā kā šie divi kritēriji ir kumulatīvi, izziņošana sabiedrībai nevar notikt, ja viens no šiem kritērijiem nav izpildīts.

46. Attiecībā uz "izziņošanas darbību" ir jāuzsver izmantotāja, kuram ir jārīkojas apzināti, svarīgā nozīme. Izziņošanas darbība notiek, ja izmantotājs, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, iejaucas, lai nodrošinātu saviem klientiem piekļuvi aizsargātam darbam [19]. Šajā ziņā Tiesa ir precizējusi, ka šāda iejaukšanās nav vienkāršs tehnisks līdzeklis, lai nodrošinātu vai uzlabotu sākotnējo raidījumu uztveršanu to pārklājuma zonā, bet gan darbība, bez kuras tā klienti, atrodoties minētajā zonā, nevarētu uztvert pārraidītos darbus [20].

47. Turklāt jēdziens "izziņošana" ir jāsaprot plaši, kā tāds, kas attiecas uz jebkādu aizsargāto darbu pārraidīšanu, neatkarīgi no izmantotā līdzekļa vai tehnoloģiskā procesa [21].

16 — Skat. it īpaši spriedumu *Luksan* (C-277/10, EU:C:2012:65, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

17 — Skat. it īpaši spriedumu *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

18 — Skat. it īpaši spriedumu *SBS Belgium* (C-325/14, EU:C:2015:764, 15. punkts un tajā minētā judikatūra).

19 — Skat. it īpaši spriedumu *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

20 — Skat. it īpaši spriedumu *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 194. un 195. punkts un tajos minētā judikatūra). Skat. arī spriedumus *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 82. punkts) un *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141, 31. punkts).

21 — Skat. it īpaši spriedumu *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

48. Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka kafejnīcas – restorāna, viesnīcas vai SPA pakalpojumu sniegšanas iestādes īpašnieks veic izziņošanu brīdī, kad viņš apzināti pārraida aizsargātos darbus, ar nodomu izplatot signālu ar televīzijas vai radio uztvērēju starpniecību saviem klientiem [22].

49. Kā savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādījusi *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa), *Reha Training* rehabilitācijas centra uzturētājs divās uzgaidāmajās telpās un treniņu telpā ir uzstādījis televizorus un apzināti pievadījis tiem apraides signālu, tādējādi nodrošinot saviem pacientiem piekļuvi televīzijas raidījumiem.

50. Tāpēc saskaņā ar iepriekš minēto Tiesas judikatūru, manuprāt, nav nekādu šaubu, ka *Reha Training*, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, ir darījis pieejamus aizsargātos darbus sabiedrībai, kas ir tā pacienti, tādējādi veicot "izziņošanas darbību".

51. Attiecībā uz izziņošanas "sabiedrībai" kritēriju kā "sabiedrība" ir jākvalificē nenoteikts potenciālo saņēmēju skaits, kas ietver diezgan lielu personu skaitu [23].

52. Tiesa ir precizējusi, ka ir jāņem vērā kumulatīvās sekas, kas rodas, padarot darbus pieejamus potenciālajiem saņēmējiem. Tādējādi šajā ziņā ir jānoskaidro ne tikai tas, cik personām ir vienlaicīga piekļuve vienam un tam pašam darbam, bet arī tas, cik personām ir secīga piekļuve darbam [24].

53. Turklāt izziņošana ir jāveic sabiedrībai, kas nav bijusi klāt vietā, kur notikusi sākotnējā izziņošana, tāpēc tā neietver jebkādu tiešu aizsargātā darba atveidošanu vai izpildīšanu [25].

54. Iesniedzējtiesa pauž šaubas par iespēju kā "sabiedrību" kvalificēt tāda rehabilitācijas centra kā *Reha Training* pacientus. Šīs šaubas izriet no sprieduma *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140), kurā Tiesa ir nospriedusi, ka zobārsta klienti, kuru sastāvs lielā mērā ir stabils, veido noteiktu potenciālo adresātu kopumu, no kuriem tikai ļoti mazam skaitam ir vienlaicīga piekļuve vienam un tam pašam darbam [26].

55. Tādējādi, manuprāt, Tiesas ierobežojošā pieeja šajā spriedumā neatbilst tās pastāvīgajai judikatūrai. Tāpēc es uzskatu, ka sprieduma *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140) piemērošanas joma ir nevis jāpaplašina, bet jāierobežo, attiecinot to tikai uz īpašiem faktiskajiem apstākļiem lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums. Minētajā spriedumā izmantotās Tiesas argumentācijas piemērošana tādai situācijai kā pamatlietā, manuprāt, ļoti ierobežotu autortiesības un blakustiesības un būtu pretrunā augstajai aizsardzībai, kuru ir vēlējies nodrošināt Savienības likumdevējs un kuru pati Tiesa ir īstenojusi savā pastāvīgajā judikatūrā.

56. Saskaņā ar šo judikatūru jēdziens "sabiedrība" ir jāinterpretē, to pretstatot noteiktām personām, kas pieder "privātai grupai". Tomēr atšķirībā no tā, ko Tiesa ir nospriedusi savā spriedumā *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140), *Reha Training* uzturētā rehabilitācijas centra klienti, kuru sastāvs mainās pastāvīgi atkarībā no apmeklējumu plūsmas, manuprāt, ir nenoteikts personu kopums, turklāt šo personu skaits ir potenciāli liels.

57. Atšķirībā no tā, kas izriet no minētā sprieduma, šajā ziņā atgādināšu, ka, lai novērtētu sabiedrības esamību, ir jāņem vērā ne tikai to personu skaits, kurām ir vienlaicīga piekļuve vienam un tam pašam darbam, bet arī to personu skaits, kam minētajam darbam ir secīga piekļuve [27].

22 — Skat. attiecīgi spriedumus *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 196. punkts), *Phonographic Performance* (*Ireland*) (C-162/10, EU:C:2012:141, 40. punkts) un *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 26. punkts).

23 — Skat. it īpaši spriedumu *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 — Skat. it īpaši spriedumu *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 — Skat. it īpaši spriedumus *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 200. punkts), kā arī *Circul Globus Bucureşti* (C-283/10, EU:C:2011:772, 36., 37. un 40. punkts).

26 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 95. un 96. punkts).

27 — Skat. šo secinājumu 52. punktu.

58. Tāda rehabilitācijas centra kā *Reha Training* klienti, kuru konsultācijas ilgst vidēji no 30 līdz 60 minūtēm [28], nomainās vēl straujāk nekā viesnīcas, kafejnīcas – restorāna vai arī SPA pakalpojumu sniegšanas iestādes klienti [29]. *Reha Training* rehabilitācijas centrs tādējādi vienlaicīgi un secīgi var uzņemt nenoteiktu un lielu pacientu skaitu, kuriem uzgaidāmajās telpās vai treniņu telpā ir piekļuve aizsargātajiem darbiem, tāpēc šie klienti ir jāuzskata par "sabiedrību".

59. Šiem diviem kumulatīvajiem kritērijiem ir pievienojams "jaunas sabiedrības" kritērijs.

60. "Jaunas sabiedrības" kritēriju Tiesa ir noteikusi savā spriedumā *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764) un vēlāk to ir apstiprinājusi vairākos nolēmumos, it īpaši spriedumā *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631), ko ir pasludinājusi virspalāta.

61. Ciktāl tādā situācijā kā pamatlietā ir jāpārbauda šis "jaunās sabiedrības" kritērijs, manuprāt, nav ne mazāko šaubu, ka šis kritērijs ir izpildīts.

62. "Jaunas sabiedrības" kritērijs prasa, lai pastāvētu atšķirīga sabiedrība no tās, kurai darba sākotnējā izziņošana tikusi veltīta [30]. Autors, atļaujot sava darba pārraidīšanu, principā ņem vērā tikai televizoru īpašniekus, kas individuāli vai savā privātajā telpā, vai ģimenes lokā uztver signālu un skatās raidījumus [31].

63. Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka, līdzko šī raidīto darbu apzināta pārraidīšana notiek sabiedriskā vietā un ir paredzēta papildu sabiedrībai, kurai televizora īpašnieks ļauj noklausīties vai noskatīties darbu, šāda apzināta iejaukšanās ir uzskatāma par darbību, ar kuru attiecīgais darbs tiek izziņots jaunai sabiedrībai [32].

64. *Reha Training*, apzināti pārraidot signālus uz televizoriem, kurus tas ir uzstādījis savās telpās, atļāva uztvert aizsargātos darbus ārpus privātās jomas saviem pacientiem, kas veido papildu un netiešu sabiedrību, kuru autori nebija paredzējuši, atļaujot savu darbu pārraidīšanu, un bez *Reha Training* iejaukšanās viņi nevarētu piekļūt minētajiem darbiem.

65. Visbeidzot, lai izvērtētu izziņošanas sabiedrībai esamību, nozīme var būt izziņošanas sabiedrībai "peļņas gūšanas raksturam" [33]. Tomēr tas nav obligāts nosacījums, lai noteiktu pašu izziņošanas sabiedrībai esamību [34].

66. Tiesa ir precizējusi, ka izziņošana ir vērsta uz peļņas gūšanu, ja sabiedrība, pirmkārt, ir lietotāja izraudzīta mērķauditorija un, otrkārt, vienā vai citā veidā tā uztver izziņošanu, nevis ir nejauši "notverta" [35].

28 — Skat. *Reha Training* apsvērumu 5. punktu.

29 — Tiesa savos spriedumos *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764), *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631) un *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110) ir nospriedusi, ka viesnīcas, kafejnīcas – restorāna un *SPA* pakalpojumu sniegšanas iestādes klienti veido "sabiedrību" (skat. attiecīgi 42., 199. un 32. punktu).

30 — Skat. it īpaši spriedumu *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 40. punkts).

31 — Skat. it īpaši spriedumu *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 198. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 — Skat. it īpaši spriedumu *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 198. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 — Skat. it īpaši spriedumu *Football Association Premier League* u.c. (C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 204. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 — Skat. it īpaši spriedumu *ITV Broadcasting* u.c. (C-607/11, EU:C:2013:147, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 — Skat. arī spriedumus *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 91. punkts) un *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141, 37. punkts).

67. Tomēr es, tāpat kā Vācijas valdība, uzskatu, ka sabiedrības uztveršanas spēja nebūtu jāuzskata par noteicošu faktoru, lai konstatētu darba izplatīšanas uz peļņas gūšanu vērsto raksturu. Šī sabiedrības uztveršanas spējas kritērija subjektīvā aspekta dēļ to ir grūti izmantot praksē [36]. Turklāt, kā Tiesa jau ir nospriedusi, "*pietiek* ar to, ka darbs ir nodots sabiedrības rīcībā un personas, kas veido šo sabiedrību, *var* tam piekļūt" [37]. Tātad faktiska un brīvprātīga sabiedrības piekļuve darbam nav nepieciešama, lai konstatētu izziņošanas sabiedrībai esamību.

68. Tādējādi, manuprāt, lietas faktiskajiem apstākļiem nav jāpiemēro spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140), kurā Tiesa noraidīja fonogrammu izplatīšanas uz peļņas gūšanu vērsto raksturu zobārsta kabinetā, pamatojoties uz to, ka šī kabineta pacientiem piekļuve šīm fonogrammām ir "nejauša un neatkarīga no viņu vēlmēm" [38].

69. Turpretī, lai pārliecinātos, vai darba izplatīšanas uz peļņas gūšanu vērstā rakstura kritērijs ir izpildīts, manuprāt, ir jāpārbauda, vai izmantotājs var gūt labumu no šīs izplatīšanas.

70. Šajā ziņā nav nekādu šaubu, ka, uzstādot televizorus uzgaidāmajās telpās un treniņu telpā, zonās, kuras apmeklē vairākums pacientu, *Reha Training* apzināti uzskatīja viņus par mērķauditoriju, lai ļautu viņiem noskatīties televīzijas raidījumus, gaidot konsultāciju, vai rehabilitācijas seansa laikā.

71. Es uzskatu, ka šis uz peļņas gūšanu vērstā rakstura kritērijs šajā lietā ir izpildīts. Televīzijas raidījumu izplatīšanas ar uzgaidāmajās telpās un treniņa telpā uzstādīto televizoru palīdzību mērķis ir nodrošināt izklaidi centra pacientiem, it īpaši īsināt gaidīšanas laiku vai rehabilitācijas laiku. Runa ir par papildu pakalpojuma sniegšanu, kuram, protams, nav nekādas medicīniskas nozīmes, bet kurš ietekmē iestādes labiekārtotību un pievilcību un tādējādi nodrošina tam konkurences priekšrocību.

72. Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minēto, tādā situācijā kā pamatlietā, kad rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kuriem tas pievada apraides signālu un tādējādi saviem pacientiem padara uztveramus televīzijas raidījumus, notiek "izziņošana sabiedrībai" Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.

IV – **Secinājumi**

73. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku Tiesai uz *Landgericht Köln* (Ķelnes apgabaltiesa) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) jēdziens "izziņošana sabiedrībai" ir jādefinē, ņemot vērā tos pašus kritērijus, neatkarīgi no tā, vai tas ir minēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 3. panta 1. punktā vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām 8. panta 2. punktā;

2) tādā situācijā kā pamatlietā var tikt piemēroti abi noteikumi – gan Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts, gan Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts;

3) Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā kā pamatlietā, kurā rehabilitācijas centra uzturētājs savās telpās uzstāda televizorus, kuriem tas pievada apraides signālu un tādējādi saviem pacientiem padara uztveramus televīzijas raidījumus, notiek "izziņošana sabiedrībai".

36 — Skat. it īpaši Vācijas valdības apsvērumu 50.–56. punktu.

37 — Skat. spriedumu *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 43. punkts). Mans izcēlums. Šajā ziņā skat. arī spriedumu *Padawan* (C-467/08, EU:C:2010:620, 58. punkts).

38 — Spriedums *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 98. punkts).